

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 3140

Tarih : 30.11.2023

6863

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek** tarafından **Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri** gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sevilay Çelenk Özen
Diyarbakır Milletvekili

Bursa Mustafakemalpaşa Belediyesi 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunda: “Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun Beşinci kısmında düzenlenen iç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü olarak belirlenmiştir. 31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesinde, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde belirlenen standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu” belirtilmiştir.

Denetim raporunun İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi bölümünde: Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik performans değerlendirmesinin ve iç kontrol risklerinin belirlenmediği belirtilmiştir. Kontrol Faaliyetleri standartlarında kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesinin olmadığı ve ön mali kontrol sisteminin İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun kurulmadığı belirlenmiştir. Raporda, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı’nın hazırlanmaması sebebiyle iç kontrol sisteminin idarenin tüm birimleri tarafından değerlendirilemediği ve idarece bir iç denetim birimi kurulmadığı yer almıştır. Bu eksikliklerin, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun bir şekilde yönetilmesini, idarenin kanunlara göre faaliyet göstermesini, varlık ve kaynakların korunmasını, kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini olumsuz yönde etkilediği raporda ayrıca belirtilmiştir.

2022 Sayıştay Denetim Raporu'na göre; bazı duran varlıklar için hiç amortisman ayrılmadığı, bazı duran varlıklarda herhangi bir kayıtlı tutar olmadığı halde amortisman ayrıldığı, bazı duran varlıklarda da varlık değerinden daha fazla tutarda amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir. Örneğin Belediyenin bilançosunda yer alan 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Pazar yeri alt hesabında toplam 14.647.423,96 TL varlık değeri bulunurken, hiç amortisman ve tükenme payı ayrılmamıştır. Parklar ve Yeşil Alanlar Varlıklarının toplam değeri 257.692.53 TL iken Amortismanların Toplam değeri 0 olarak gösterilmiş ya da Sinema, Tiyatro ve Opera vb. Salonları ve Stüdyoları Varlıklarının Toplam değeri hesaplarda 922.876,55 TL gösterilirken Amortismanların Toplam Değeri yine 0 olarak gösterilmiştir. Öte yandan, 252 Binalar Hesabının hizmet binaları alt hesabı için varlık değeri 778.795,00 TL olmasına rağmen varlık değerinden 4.925.058,04 TL daha fazla tutarda amortisman ayrılmıştır. Son olarak; 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının boru hatları alt hesabında herhangi bir kayıtlı tutar olmamasına rağmen 2.550,00 TL amortisman ve tükenme payı ayrılmıştır.

Son olarak 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun Bursa Mustafakemalpaşa Belediyesine ait mali rapor ve tablolara ilişkin bulgularına göre; vadeli mevduat hesabından elde edilen faiz gelirlerinin brüt tutar üzerinden 600 Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerekirken net tutar üzerinden kaydedildiği ve faiz gelirlerinden yapılan kesintilerin 630 Giderler Hesabında izlenmediği görülmüştür. Bu durumun 600 Gelirler Hesabında ve 630 Giderler Hesabında 46.649,54 TL hataya neden olduğu belirtilmiştir.

Bu Bağlamda;

1. Bursa Mustafakemalpaşa Belediyesinin 2022 Sayıştay Denetim Raporunda, ön mali kontrol yönergesinin olmadığı, ön mali kontrol sisteminin İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun kurulmadığı, İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nı hazırlamamış olduğu belirtilmiştir. Raporda da belirtildiği gibi, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve hukuka uygun bir şekilde yönetilmesini engelleyen bu eksiklikler hakkında Bakanlığınız tarafından şimdiye kadar bir soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatılmışsa soruşturma hangi aşamada? Hangi idari ve cezai yaptırımların uygulanması planlanmaktadır?
2. Belediyenin bilançosunda yer alan 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Pazar yeri alt hesabında toplam 14.647.423,96 TL varlık değeri bulunurken hangi sebeplerle bu alt hesaba ait hiç amortisman ve tükenme payı ayrılmamıştır? Öte yandan, 252 Binalar Hesabının hizmet binaları alt hesabı için varlık değeri 778.795,00 TL olmasına rağmen hangi maksatlarla varlık değerinden 4.925.058,04 TL daha fazla tutarda amortisman ayrılmıştır? İdarenin bu usulsüzlükleri hakkında hangi idari ve cezai yaptırımlar uygulanmış veya uygulanması planlanmaktadır?
3. Vadeli mevduat hesabından elde edilen faiz gelirleri hangi sebeplerle 600 Gelirler Hesabına brüt tutar üzerinden değil de net tutar üzerinden kaydedilmiştir? Faiz gelirlerinden yapılan kesintiler hangi amaçlarla 630 Giderler hesabında gösterilmemiştir? Toplamda 46.649,54 TL'lik bir hataya neden olan bu usulsüzlükler hakkında şimdiye kadar herhangi bir soruşturma yürütülmüş ve sorumlu kişiler ortaya çıkartılmış mıdır? Bu kişiler hakkında şimdiye kadar hangi yaptırımlar uygulanmıştır?